

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Miksa ulca 2-3.

INSERTIUNILE
se primesc la administra-
ția.

Manuscripte nu se în-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Lupta pentru salvarea bisericii.

În sfârșit se pare că o reacțiune puternică este pe cale a se porni contra muncii subminare a armatei de mercenari, care organizat în Caraș pentru a pune mâna Dieceză. Cinci sute de fruntași au lansat azi un manifest către popor, arătând primejdia în care se află Dieceza și făcând apel însufletit pentru organizarea tuturor forțelor buni ai bisericii și neamului de a sări în apărarea ei.

În lupta aceasta, frații noștri de acolo au alături de ei și pe noi, și au de sigură sprijin obștea românească. Căci și de altfel este vorba de o primejdie nu izolată, a unei Dieceze, care încă ar impune îndăuriri frățești românilor de pretutindeni, ci de a întregii biserici ortodoxe, pentru că molipsită odată o parte, va fi greu să înființezi o carantină care să împiedece întinderea leprei asupra celorlalte.

O solidarizare a întregii societăți românești se impune, căci în lungile și grelele noastre frământări pentru apărarea bisericii pare că am ajuns la faza aceasta: *elementul mirean este lăsat singur.*

Acum ne putem da seama, pe deplin, de înălțimea și marea prevedere profetică a nemuritorului Șaguna, care a introdus elementul mirean în biserică.

Căci ce vedem în jurul nostru? Am ajuns acolo încât trebuie să ne apărăm în casa noastră proprie de oamenii guvernului un-

guresc, care printr'un Efialte caută să se strecoare între zidurile ei.

Din externă ce a fost până acuma, lupta a devenit o luptă internă împotriva dușmanului și dacă nu vom isbuti să-l respingem și alungăm din cetatea noastră, ea va cădea cu totul în mâinile vrăjmașului.

O salvare nu se poate închipui decât printr'o solidarizare a întreg elementului mirean. Clerul? După cazul din Oravița care, să nu ne amăgim că ar fi de tot izolat, mai putem aștepta ceva dela clerul de jos? În Oravița doar și soarta bisericii a fost în joc și am văzut dezertăunea rușinoasă a clerului. Clerul de sus? Cine nu-și dă seama că niciodată biserica ortodoxă n'a avut o cărmuire mai neputincioasă, mai slabă ca cea de azi? Cine nu-și dă seamă, de micimea oamenilor pe care nenorocul ori jocul nefast al sorții i-a adus tocmai în vremuri atât de grele în fruntea bisericii ortodoxe?

Cărmuitorii de azi ai bisericii sunt doar deadreptul complicității lui Burdea în manoperile sale din Caraș. De luni de zile stă scaunul episcopesc din Caransebeș la dispoziția caprițului unui ministru, constituția bisericii călcată în picioare, soarta episcopului ales la discreția lui Burdea, să ne spună actualii șefi ai bisericii, ce au făcut în contra acestor volnicii, pentru cari sunt datori să ne dea seamă? De nenumărate ori i-am provocat, i-am somat în coloanele acestea, să ne arate ce demersuri au luat în contra violării fățișe și îndrăznețe a unei dispoziții cardinale a legii fundamentale a

bisericii noastre, cum este cea privitoare la împlinirea scaunelor episcopesci.

Nu ni-s'a răspuns, dar tăcerea lor vorbește în deajuns, că PP. SS. LL. își spală mâinile, punând vina pe guvern și lăsând în aceeași vreme ca Burdea să-și facă neturburat treburile.

Ce se întâmplă acum în Caransebeș? Calomniatorul bisericii își organizează bande cu ajutorul cărora vrea să intre în biserică. »Telegraful Român« nu știe nimic despre aceasta și n'are nici un cuvânt de zis? În Oravița preoții de ambele confesiuni ortodoxă și unită se înrolează toți sub steagul trădătorului. »Unirea« din Blaj îi muștră și îi ocărăște. »Telegraful Român« tace. Cine nu vede aci conivența dintre trădătorul Burdea și conducătorii destinelor bisericii noastre?

Suntem adânc mâhniți de ceace vedem că se petrece în sânul bisericii ortodoxe. Și o îndreptare, o premenire nu e cu puțință decât printr'o mișcare de reacțiune puternică a elementului mirean. Sinoadele din anul acesta, trebuie să răsune de marea acuză a neamului întreg contra dezertării clerului, de rechizițiile legitime contra celor dela cărmă, responsabili și pentru păcatele preoției de jos.

Ne bucurăm îndeosebi de mișcarea ce s'a pornit în Caraș. Așteptăm și nădăjduim ca ea să respingă atacul îndrăzneț al bandelor burdiste.

Poporul din graniță va înțelege primejdia ce amenință biserica sa și va distinge și pe dușmanii fațiș și pe cei travestiți cu

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

Santuzza.

Cavalleria rusticana.

Scene din viața poporului din Sicilia.

De Giovanni Verga.

UN ACT.

Notă: Una din cele mai cunoscute drame italiene. Celelalte «Tribune», vor afla amănunte interesante din viața italienilor și mai cu seamă, vor da atenția cuvenită mărimii acțiunii și caracteristicilor personajelor. Piesele noastre teatrale populare, câtă brumă le avem, nu arată nici o îndemânare mai mare teatrală. I. M.

PERSOANELE:

Turiddu Macca.

Alfio, căruțaș.

Lola, nevastă-sa.

Santuzza, *) iubita lui Turiddu.

Nunzia, mama lui Turiddu.

Unchiul Brasi, faur.

Camilla.

Pipuzza, țărancă, care vinde ouă.

Carabinieri (jandarmi).

Locul acțiunii: Piața unui sătuleț sicilian.

Timutul de față.

O piață mică și neregulată, într'un sat sicilian. La stânga, în fund, un drum umbros, spre biserică, lângă care se întinde un zid mititel; la dreapta, în fund, o cărare, prin spinii de cactus,

*) Citește Santuzza, tot așa Nunzia, etc.

duce spre câmp. În față, la dreapta, prăvălia-cărciumă a mamei Nunzia, cu un ram verde, care atârână deasupra ușii; înaintea casei o masă mică, plină cu ouă, pâine și legume; lângă masă o bancă de lemn. Cărciuma formează un colț al stradei mici, care duce în sat, celalalt colț e cazarma carabinieriilor: o clădire cu două catari, pe frontispiciul căreia se află emblema italiană. Pe aceeași parte, mai în fund, e făuriștea lui Brasi, cu un coperiș de ploaie, care se întinde înainte. La stânga, în casa de dinainte, o terasă așezată la înălțimea catului prim, pe care o umbrește o pergolă sau un coperiș de viță de vie; apoi o ușiță și, mai pe urmă, casa vecinei Filomena. Clădirile sunt fără spoială, fără tinciuală, din piatră sură, de lavă, cu coperișele verticale, cu ferestrele — niște simple găuri, fără ramă sau sticlă. Biserica e spoită alb. Portalul e acoperit cu o perdea groasă de piele. Lângă portal un clopot, care atârână în liber.

Scena primă.

Brasi vine din stânga cu o sarcină de fân în cap, pe care o aruncă sub coperiș. Mătușa Camilla stă pe terasă, împăturând rufe. Vre-o câteva femei se duc la biserică. Un țărancă mormăie un cântec ținându-și bărbia în palme. Stă tocmai sub coperișul lui Brasi. Clopotele sună de liturghie. Cumătra Filomena poartă ceva sub șorț, ieșind dela mama Nunzia din crăsmă.

Camilla: (sus pe pergolă.) Ai târguit ceva, cumătră Filomeno?

Filomena: Avem doar Paștile. Să le petrecem cu bine! (Intră în casă).

Camilla: (Santuzzei, care vine agitată din strada

dela stânga, ascunzându-și fața cu o năframă). Ia' te uită! Santa! Și tu de duci la spovedanie?

Santuzza: (privește buimacă și merge mai departe, fără a da vre-un răspuns).

Brasi: (Camillei, dinspre făuriște). Cară-te în casă și-ți vezi de zdrăncele tale, mielică!

Camilla: (Intră în casă).

Brasi: (unui carabinieri, care stă pe treptele cazarmei). Tot mereu să ciondrănește, spurcata. (Țăranului de lângă dânsul, sub coperiș) Măi Beppo vino cu mine. (Amândoi intră în făuriște).

Santuzza: (în ușa crășmei.) Mamă Nunzia!

Nunzia: (de dinlăuntru). Ce-i?

Santuzza: (mai tare.) Mamă Nunzia!

Nunzia: (apare.) A! Tu ești? Ce vrei?

Santuzza: N'ai nici o teamă! Mă duc îndată. Spune-mi numai, dacă e Turiddu acasă?

Nunzia: Până la el acasă îl urmărește pe fiul meu! Nu e acasă.

Santuzza: Vai, maică-Precistă!

Nunzia: Știi tu bine că nu mă amestec în treburile voastre.

Santuzza: (dând cu puterea năframa înapoi). Vai, mamă Nunzia, spune-mi în numele lui Dumnezeu, unde-i băiatul D-tale?

Nunzia: S'a dus să aducă vin din Francoforte de ieri dimineață.

Filomena: (Se arată în pragul casei, cu mâinile în șolduri).

Santuzza: Nu-i așa! Ieri seară era încă aici. L-au văzut oamenii două ceasuri după vecernie.

Nunzia: Nu mai vorbi și tu. N'a venit toată noaptea acasă. Da intră în casă.

vorbe frumoase pe buze. Cei cinci sute de frunțași, cari au iscălit manifestul de azi, le arată cari sunt oamenii în cari să-și pună încrederea. Să isgonească deci pe toți vameșii, cari cearcă să-i ademenească cu orice apucături.

Avem la mâinile noastre pamflete în cari un avocat din Caransebeș, cu doi bani în trei punți, argat al lui Burdea, vine nu în numele stăpânului său adevărat, ci în numele unui bărbat din cler din Caransebeș, care într'un mod regretabil își împrumută numele acestor mercenari, al căror candidat la vlădicie este. Singur însă faptul acesta, că s'a dat de instrument șleahței burdiste, că unelțește în înțelegere cu ei împotriva bisericii sale, îl discreditează îndeajuns în fața opiniei publice românești și trebuie să-i distrugă orice reputație, pe care și-a întemeiat-o cu activitate totdeauna circumspectă.

Sperăm că lozinci goale și răsunătoare nu vor mai înșela pe nimeni, taberile fiind foarte distincte: *naționaliști ori burdiști* cari stau față în față. Alegerea deci pentru orice român cinstit este foarte ușoară. Nu vrem să renunțăm la speranța unei îndreptări a vieții românești din Caraș.

Programul de muncă al camerei. Sâmbătă și Luni, în 15 și 17 Martie, camera nu va ține ședință. De Marți începând ședințele se vor urma fără întrerupere până în 30 Martie, când camera își va lua vacanțe de Paști până în 15 April. După proiectele impozitelor se va mai desbata proiectul de congrua proiectul

oficial al d-lui procuror (câci află chiar înaintea noastră intențiile dânsului). Va fi în orice caz o notă nouă în șirul lung al proceselor noastre, acest proces pentru un simplu basm.

Situația politică în Austria. Acum o lună sesiunea Reichsrat-ului a fost închisă din pricina obstrucțiunii cehesți. De-atunci s'a constituit un nou partid, centrul slav, compus din cehi și slavii de sud, în scop de-a răsturna guvernul d-lui Bienert. Azi 10 l. c. camera se întrunește în scopul principal de-a vota recuții pe anul curent. Se speră că centrul slav va suspenda ostilitățile sale față cu acest proiect spre a nu sili guvernul să-l promulge pe cale imparlamentară, cu ajutorul §. 14 din constituție. În ședința de azi d. Bienert dezvoltă programul guvernului și va face apel la toate partidele rugându-le să-i dea concursul. În camera seniorilor, d. Bienert va face declarații importante asupra situației externe.

Un vice președinte român în Reichsrat. Ieri șefii partidelor din Reichsrat au avut o conferință asupra noului birou al camerei. Rezentantantul partidului creștin-social prințul Liechtenstein a propus președinte pe dl Dr. Pattai și a propus ca numărul vice-președinților să se ridice de la 5 la 7, încât fiecare națiune să fie reprezentată în birou. Cei doi noi vice-președinți vor fi unul român și altul rutean.

Nu Dania

Știri și vorburi
oilor ce am publicat zilele trecute în numărul nostru de popor. Ziarul »Nagyvárad« din Oradea-mare vestește că d. procuror dela curtea cu juri din acel oraș a hotărât să ne facă proces de »afățare« prin presă pentru această instigare prin basme. Suntem dispuși a crede știrea ziarului evreo-kossuthist din Oradea, care pare a fi ajuns monitorul

toatele noastre. Dacă cine ascultă de asemenea îndreptătesc a aștepta de la dânsa în curând și alte lucrări de o valoare netăgăduită.

Frumoasele sentimente de patriotism, de care este însuflețită, stilul frumos și ales, pe care este stăpână, precum și cunoașterea tehnice, despre care a dat o strălucită dovadă — sunt tot atâtea motive cari ne fac să credem că scriitoarea n-avei Stan Brândușe citită Sâmbătă la Ateneu ne va da în curând romanul, în care va fi prezentat

în chip fidel sufletul femeii noastre dela care atâți paraziti ai vieții noastre sociale arătați lumii cu toate păcatele, cu toate ascunse ale sufletului lor de josnic parvenit.

A doua bucată cetită de conferențiară a duioasă povestire din viața unui liceean. petrece vacanța la o stațiune balneară de niță. Face cunoștința unor domnișoare din mare, zburdalnice, chochete și — deși mai de 15 ani — se laudă că cunoșc flirtului.

Așa încât de câteori băiatul le povestește aduce vorba de lucruri știute de el, între de populațiunea românească de peste revoluția lor etc., zburdalnicele fetițe bucurându-se în felul acesta liceanul ia lecție de frumoasele cunoștinți. Rezultatul e că nu trece examenul pentru absolvirea liceului.

S'a observat în toate bucățile o notă dențioasă: aceea de a pișca ușor anumite din vafa lumii noastre de azi, mai ales de sus.

Noul teatru din Focșani. În primăvara se va începe la Focșani construirea unui și spațios local de teatru.

Lucrările după deviz vor costa suma de 2 lei.

Starea Domniței Cuza. După gramă sosită din P. Neamț, starea stăru Domniței Elena Cuza, continuă gravă.

Slăbiciunea persistă și Domnița nu ținută decât prin continue inhalatii de gen.

Medicii cari veghiază la patul boii spun că starea Domniței inspiră se

Santuzza: Nu, mamă Nunzia, nu calc casa dumitale. Nu voiu.

Brasi: (sub coperiș) Vezi, Filomeno, — acum pricep mai bine de ce sunt Paștile. Dacă leagă pace o soacră cu o noră ca asta, să n'avem și noi chip să ne dăm dragostii iară?

Filomena: (întră din nou în casă) Taci odată. Păcătosule.

Nunzia: (tare, Santuzzei) Spune-mi odată, ce vrei cu fiul meu?

Santuzza: Nu striga așa, mamă Nunzia!

Pipuzza: (strigă, venind cu un coș în brațe, din strada din dreapta, din fund) Ouă: Nu cumperi mamă Nunzia?

Nunzia: Dacă vrei cu doi, trei soldii — am din Belșug, uite! (arată pe masă).

Pipuzza: Mai bine le mănânc singură așa! Am copii acasă. Să știe și ei, săracuții, că-s Paștile odată. (Vrea să plece.)

Brasi: Nici mama Nunzia n'a mers la spovedanie?

Nunzia: (fără să-l bage în seamă, Pipuzzei) Ei, astăzi, fiindcă-s Paștile — bucata un soldo: lau douăsprezece. Să-mi dai unul pe deasupra, ca să fie douăsprezece în cap. Pune-le lângă celelalte, aici, dar bagă de seamă să nu-mi spargi vre unul. Aici îți ai și banii! Uite, capeți o mână întreagă de bănet!

Brasi: Ascultă, Pipuzza. Vreau să facem și noi un negoț, noi doi, laolaltă. Vino numai în casă. (O duce în ulița din stânga.)

Nunzia: (Santuzzei) Vorbește, ce știi tu de Turiddu?

Santuzza: Nimic!

Nunzia: Unde a petrecut noaptea trecută: Că n'a venit acasă.

Santuzza: (suspînând și acoperindu-și fața cu năframa) Vai! Mamă Nunzia, nu mă întreba. Imi dai cu cuțitu mai tare în inimă.

Nunzia: Atunci știi unde a fost Turiddu.

Alfio: (vine din strada primă dela dreapta, cu o sticlă în mână) Ei, bătrâno, mai ai din ăl bun — știi tu care — ăl de șase soldii?

Nunzia: Mă duc să văd; Turiddu avea să mai aducă astăzi din Francoforte.

Alfio: Turiddu, fecioru-tău? — Ți-l încă pe aici. L'am văzut azi des de dimineață. Nu poartă capelă de bersaglier?

Camilla (apare iarăși pe terasă).

Santuzza: (ia sticla din mâna lui Alfio și i-o dă Nunziei) Du-te și vezi dacă mai găsești vin de ăla.

Nunzia: (dispare în crâșmă.)

Alfio: După cum văd, te ții de ai casei, Santa!

Camilla: (pe terasă) Ai venit să faci Paștile cu nevastă-ta, cu Lola?

Alfio: Cam așa! Barem sărbătorile ale mari să fii la tine acasă.

Filomena: (apare pe pragul casei cu o năframă peste braț și strigă Camillei) D-ta nu vii la liturghie? N'ai lipsă de ea?

Brasi: (repede, din stânga) Vine, vine și ea. Tii, cumetre Alfio — tocmai bine! Nu vrei să faci un drum până la Militello?

precum și cartierul lipovinesc, au fost gime inundate și apele s'au ridicat, la o de un metru și jumătate asupra etajului. De asemenea, a fost inundată și o fabrică de restea, situată într'aceeași regiune, iar câmpul fața gării și în tot lungul liniei ferate lași și lași-Paşcani, este în întregime, sub apă.

Pagubele sunt foarte mari și se evaluatează la suma de 700.000 lei. Cu toate măsurile de

Alfio: Măine da! Azi e sărbătoare, că Brasi, vreau să mă hodinesc și eu odată.

Filomena: De cășlegi beați banii și te duci la lume, de Crăciun și Paști petrece-i acasă?

Camilla: (lui Alfio) Și ce zice nevastă-ta, că te arăți numai din Paști în Crăciun?

Alfio: Ce să zică?

Nunzia: (vine cu sticla plină. Are în mână o cârpă împăturată și-o despătură peste zădărnici) Asta-i și mai bun decât cel din urmă, că Alfio. De ăsta o să-ți mai trebuiască, dacă îl lit sticla. Să-ți fie de bine! Optsprezece.

Filomena: Cumetre Alfio, nu-i bine să ai așa de fără bătaie de cap, când cu o nevastă frumoasă și atât de tinerică.

Alfio: Ei na! Mă știe nevasta și știe cine-s cinstea. (doi carabinieri ies din cazarmă și se duc în biserică) I-mi isprăvesc eu singur treburi totdeauna — din partea mea n'am lipsă de nele de cocos. (arătând spre carabinieri) Știu toți în sat. (Clopotul sună a două liturghie.)

Filomena: (făcându-și cruce) Doamne, departe de noi așa ceva. (Inchide casa, și se vește cârpa pe cap și merge la biserică.)

Camilla: Stai, viu și eu, Filomena, viu (părăsește terasa).

Filomena: (lui Alfio) Mai bine, decât să bești așa, spune nevastă-tăi că a sunat pe două-oră de liturghie! Păgânilor!

Alfio: Să-mi văd mai întâiu de cai, apoi

de primăria orașului, totuși un mare număr de familii au rămas fără adăpost.

nou sindicat agricol. Vreo 80 mari producători și arendași s-au întrunit ieri dimineață la centrală agricolă spre a pune bazele unui sindicat agricol pentru județul Ilfov.

fost aleasă și o comisiune, compusă din V. Brătianu, Sava Șomănescu, C. Stoicescu, V. Hagi Teodoraki, C. Alimănișteanu și Filitti, spre a alcătui statutele.

vizită importantă. De câteva zile a sosit în Capitală Fehim-Bey, președintele clubului algezilor din Bitolia, una din persoanele cele mai cunoscute din vilaetul Monastir.

Fehim-Bey a venit ca să vadă pe principalii funcționari din România. De aci, după câte știm, Fehim-Bey va pleca în apusul Europei în același timp.

În prinț japonez spre București. Regele dinand a conferit prințului japonez, care i-a adăpostit, ordinul »Alexandru«, cl. I. precum și alte ordine bulgare.

Principele, după ce a vizitat Plevna, a plecat la prânz la Adrianople, unde va sta o zi, și de aici va pleca la Constantinople, Atena, unde se va imbarca pentru Constanța, luând drumul spre București.

Lămurire către dd. învățători, membri ai reuniunii din protopresbiteratele bănățene.

Ultima adunare a Reuniunii D-voastre mi a dat cinstea de m'a ales fisc al Reuniunii și m'am ajuns să am pe contul acestei cinste plăceri cu D-voastră, fără să fiu eu vinovat! Deci dați-mi voie, domnilor, să vă dau următoarele lămuriri:

Eu am fost numit comisar konzistorial pentru școlile de deputați mirenești la Congresul național-bisericesc și în această calitate am petrecut o vreme la scrutinii în Banat-Comloș — demult în iarnă.

Atunci mi-a cerut d. prezident al Reuniunii să se lanseze în numele meu către toți învățătorii provocări de solvire și eu m'am înțeles cu atât mai vârtos, că d. președinte a voit să dispenseze pe mine dela un lucru, care ar răpi timp!

Cum s'a întâmplat de aceste provocări abia

acum s'au expedit, nu știu, căci de atunci eu până acum de curând, de aceste provocări nimic nu am mai auzit.

De vre-o opt zile încoaci însă am primit dela unii domni învățători puține parale, declarații de supărare, abziceri de membrii, protestări, că îndrănesc a-i provoca la solvire, pe când dlor nu sunt în restanță și protestări contra tonului provocării, pe care și eu abia acum îl cunosc din unele provocări ce mi s'au »înapoiat« fiind-că poșta nu a aflat pe cei adresați!

Că s'au trimis provocări și la membrii, cari nu sunt în restanță; aceasta cred că nu are să supere pe nime, căci silit nu poate fi nimeni, să solvească încă odată și aceste cazuri se pot ele lămurii cu casarii despărțimintelor. Dar vă rog, dlor! nu mă vinovați pe mine, căci de făceam chiar eu provocările, încă se putea întâmpla lucruri de aceste, provocările se fac pe baza conștientelor restanțierilor făcute de casarii, iar eu ca fisc nu sunt în poziția de a putea controla exactitatea acelor conștientări, și cred că nici cine a expedit provocările, încă nu a putut purcede altfel!

Ce privește însă tonul, în care sunt ținute provocările, sunt silit a declina dela mine orice responsabilitate! Aici s'a comis cel puțin o eroare dacă nu mi-s'a supus conceptul spre aprobare înainte de a fi dat la tipar, căci în numele meu s'a dat!

Eu sunt avocat vechiu, însă dela mine nu a mers nici-când provocarea cu amenințări, și cu atât mai puțin am datina dea apostrofa pe cineva, cum s'a întâmplat aici, când se zice: »Ori D-V. nu înțelegeți propriile interese! Ar fi destul de durabil«.

Nu! Eu nu presupun această nici despre un învățător de al nostru, deci nu alți o astfel de apostrofare de ducătoare la scop!

Vă rog deci, domnilor să mi luați aceste lămuriri la cunoștință!

Sîmător: Dr. Nestor Opresan.

Din Străinătate.

Alegerile din Italia. Alegerile politice au avut loc alaltăieri în toată Italia fără incidente însemnate. Pentru 508 scaune, au fost aleși: 211 ministeriali, 34 din opoziția constituțională, 23 socialiști, 8 catolici, 23 radicali, 17 republicani; mai sunt 41 balotaje și rezultatele definitive în 151 de colegii nu sunt încă cunoscute.

Printre cei aleși sunt: D. Lacava, ministrul de finanțe; Cocco-urtu, ministrul agriculturii și al comerțului Orlando, ministrul justiției; Schanzer,

ministrul poștelor și telegrafelor, Bertolini, ministrul lucrărilor publice. În ambele colegii din Messina a fost ales d. Giolitti, ca manifestație de recunoștință. De asemenea au fost realeși foștii miniștri: d-nii Martini, Guiciardini, Fiusso, Chimirri, Salanca, Moretti, Gualtierotti, Cappabelli, președintele camerei, D. Marcora, fostul președinte al consiliului, D. Sydeey Soninno.

Un discurs al lui Clemenceau. Se anunță din Paris: În discursul său ținut la inaugurarea monumentului lui Floquet, primul ministru Clemenceau a arătat că partidul republican a reusit în puterea sa și și-a dat o situație care azi îi asigură alianțe și amiciții fondate pe autoritatea armelor sale. Franța, păstrând neatinsă independența și demnitatea sa, și-a reluat în Europa, fără să amenințe pe nimeni, locul său desemnat de interesul durabil al unei păci de echilibru singura rodnică în opere pentru omenire.

Discursul lui Clemenceau a fost foarte aplaudat.

Președintele Republicei, Fallières, a sosit la orele trei ca să fie de față la inaugurarea monumentului lui Floquet. Numeroasele strigăte de: Trăiască Republica! Trăiască Fallières! înăbușesc fluerăturile socialiste. S'au făcut numeroase arestări. Președintele Republicei s'a reîntors la Elisau la orele 5.20 fiind aclamat pe tot parcursul afară de Place dela Republique unde socialiștii au fluerat la trecerea președintelui. S'au făcut și aci numeroase arestări.

Intervenția războinică a Rusiei în Persia. Știrile din Persia sunt foarte alarmante; se relevă necesitatea intervenției Rusiei. În cercurile competente se spune că consulul general al Rusiei din Djulfa a expus partidelor persane cari sunt în luptă un fel de ultimatum zicând că trupele rusești vor intra în Persia dacă luptătorii nu se vor retrage din regiunea dela graniță. Au loc execuțiuni în masă la Marand.

Conflictul austro-sârb.

Ce spune Muntenegru.

Polemizând într'un articol de fond în contra ziarelor austriace ziarul oficios zice: »Să lăsăm pe puteri să vadă dacă este permis mandatarului de a-și apropia ceea ce i-s'a confiat mai înainte. Însă să observăm în acest moment că puterile au încredințat prin congresul dela Berlin, Bosnia și Herțegovina Austro-Ungariei pentru a le admi-

chide-mi, Santuzza, de nu, nu mă iubești!?« Ce puteam să mă fac? — li spuneam: »Ascultă-mă, Turiddu — trebuie să mi-o juri pe cruce!« și mi-a jurat-o — apoi când, a auzit ticăloasa de ea, mi-am făcut-o dușmană de moarte — și-a pus în cap să mi-l fure și mi-l'a schimbat, de-o dată, — așa — (face un semn) El tăgăduiește, îi e milă de mine — da' cu inima nu mă mai are drag — acum, când am ajuns de mă vor gătui frații mei cu mâinile lor, dacă dau de veste... Da ce-ar fi și asta, numai de n'ar iubi Turiddu pe ailaltă — aș muri bucuroasă! Asară a fost la mine și mi-a zis: »Trebuie să plec, rămâi cu bine, am să îngrijesc de multe«. Avea fața așa de cinstită. Doamne, cum e cu puțință, să ai trădarea lui Iuda în suflet și să te uiți așa de liniștit și de frumos. Apoi a venit o vecină după ghemul de cânepă, pe care i-l'am țesut — mi-a spus, că a văzut pe Turiddu pe ulița noastră, înaintea ușii Lolei.

Nunzia (făcându-și cruce): Omul lui Dumnezeu și mi spui poveștile astea acum, în ziua asta sfântă?

Santuzza: Vai, mamă Nunzia! Ce zi nenorocită s'a pornit pe capul meu!

Nunzia: De știi ceva, du-te și aruncă-te în fața crucii.

Santuzza: Nu, nu pot să mă duc la biserică, mamă Nunzia.

Nunzia: (despăturându-și cărpa și punându-și-o pe cap) Să-mi ajute Dumnezeu. Cel puțin eu să nu rămân pe jos de slujbă.

Santuzza: Dumniata poți să te tot duci, grijeșc până atunci de marfă. Să n'ai grije o lași în mâni bune.

Nunzia: Doamne! Doamne! Săracă de mine, — ce aud? Nu se poate. Cu adevărat, se înșală. Se înșală și cumătrul Alfio — și — sunt atâția cari poartă șapci de bersaglieri.

Santuzza: Nu, nu, Alfio nu se înșală — el a fost — Turiddu a fost!

Nunzia: De unde o știi?

Santuzza: Știu — Turiddu o avea dragă pe Lola.

Nunzia: Aș! După ce s'a întors, a găsit-o măritată cu Alfio și s'a împăcat cu soarta.

Santuzza: Da nu s'a împăcat ea.

Nunzia: O! Și de unde le mai știi și pe astea?

Santuzza: Vai! Și de unde le știi! Nu se pune mereu în fereastră de câte ori îl vedea că trece pe dinaintea porții mele? — Da — mi-l'a furat cu ochii, mironosița asta! (Mereu a căutat să-l ademenească la ea. »Cumetre Turiddu, cum de dai pe aicea? Lasă-te de mine! Gândește-te, că Dumnezeu drăguțu a vrut altfel. Acum trebuie să fiu a bărbatu meu!« (ride batjocoritor) Hahaha! »Dumnezeu drăguțu n'a vrut așa!« — i-a fost cleiul cu care l-a prins. Cânta sub fereastra mea în ciuda ei, pentru că a luat pe altul de bărbat. (suspină) Da tot n'a putut să-și uite dragostea lui veche, în zadar a jurat că mă iubește numai pe mine. Și când îl auzeam așa cântând, pe drăguțu de el, stătea să-mi sară inima dela loc, că simțeam că numai cuvintele erau pentru mine, iar simțul lor era pentru ea. În năcazul ei — o, o văd eu prea bine acum — în năcazul ei se arăta tot mai îndrăgostit de mine, de steteam să înnebunesc — da cum puteam să zic »nu«, când mă ruga cu atâta foc: »des-

dela sociale i toate parve țiară a eean. ară de ire din deși unosc vestes între este butin de nu- ceului notă tnumi i ales

rimăva unui ia de e după ea s'rtinua

ta nu tții de

l bo- a se

osi a o giului

ca- cam- e las- t apa- e evalu- e de

e, spu- clată i te as? evas- răci-

n ză- c, dact- ece

un- și ek-

s

nistra atunci când aceste provincii formau un obiect de litigiu între principatele sârbe și Turcia, lăsând atunci acest litigiu nerezolvat. Prin urmare, în urma acordului cu Turcia, Austro-Ungaria se pune în locul Turciei în zisul litigiu care nu este sfârșit față de statele sârbești. Așadar, prin acordul menționat, Austro-Ungaria nu a devenit proprietară ci parte în contra statelor sârbești.

Presă rusă și criza din Balcani.

Ziarul rus »Slowo« din Petersburg scrie: »Criza balcanică a atins acum punctul extrem al posibilității. Incumbă concertului puterilor să aducă pe Austro-Ungaria și pe Serbia la un compromis«.

Ziarul »Rjetch« revelează necesitatea ca puterile să exercite o influență asupra Austro-Ungariei.

Cum se comentează demersul Austriei la Belgrad.

Ziarul »Le Temps« din Paris, comentând demersul făcut de către contele Forgach la Belgrad, zice: »Nu trebuie să se vadă în aceasta nici un ultimatum, nici o amenințare, nici o cursă. Se pare dimpotrivă că dl Aehrenthal voiește în mod sincer să contribuie din parte-i spre a obține o înțelegere cu Serbia care a recâștigat simpatia Europei prin resemnarea sa în privința unor revendicări injuste, și care ar trebui să ia în considerațiune interesele Austro-Ungariei.

Demonstrații sârbești.

La Craguevaș, Pozarevaș și Crușova au avut loc mari demonstrații, la cari au luat parte un număr mare de ofițeri.

Demonstrații au protestat în contra hotărârii guvernului din Belgrad de a renunța la pretențiunile teritoriale.

Voluntarii ruși spre Serbia.

Ziarul Sevet din Petersburg publică știrea că un mare grup de voluntari ruși au pornit din Odesa spre Serbia.

Italia și criza balcanică.

Guvernul italian este de părere că tratativele directe între Austro-Ungaria și Serbia nu vor duce la nici un rezultat bun. De aceea guvernul din Roma va stăruia ca, pentru aplanarea conflictului, să intervie cât mai curând marile puteri.

Opiniunea publică rusă iritată contra Austriei.

»Berliner Tageblatt« află din Petersburg că opinia publică rusă privește ca și până acum pe Austro-Ungaria ca turburătoarea păcii Europei.

Intreaga presă rusă cere mereu convocarea unei conferințe. Panslaviștii agită pentru războiu, guvernul însă nu vrea să știe de așa ceva.

Nunzia: Da ce vrei să faci?

Santuzza: Mai știi și eu? Vreau să-l aștept aici (arătând banca de dinaintea ușii) ca o biată cerșitoare!

Nunzia: Aici, înaintea casei mele?

Santuzza: N'ai nici o grije, nu întru în casă. Da nu mă alunga de pe pragul ușii, mamă Nunzia. Gândește-te la mântuitorul, la care mergi să te rogi! Lasă-mă aici, te rog! Lasă-mă să vorbesc cu el încă odată, dacă ai ceva sfânt pe pământ.

Nunzia: (Apucă drumul bolborosind). Vina ta să fie, Doamne!

Brasi: (Alergând din fâuriște). Așteaptă, așteaptă! Mamă Nunzia. Noi doi, venim totdeauna cei din urmă. Trebuie să ne avem bolțile totdeauna deschise. (Nunzia pleacă. — Brasi Santuzzei). Vezi, Santuzza. Nu te duci în biserică, fiindcă-s Paștile? Hai să ne rugăm un șir de mătânii amândoi!

Santuzza: Lasă-mă 'n pace!

Brasi: A! La naiba! Nu te mânânc! Par'că n'am știi...

Santuzza: Lasă-mă 'n pace!

Pippuzza: (fără de răsuflet, din strada primă dela stânga). Ajung încă la liturghie măiestre Brasi?

Brasi: Aleargă numa, că o să ajungi. (Pippuzza pleacă. Brasi Santuzzei). Vezi, fac ca clopotarul nostru, care chiamă oamenii la biserică și rămâne frumușel pe afară! (privind spre strada din dreapta din fund) A! Pentru asta să vă las singuri? Acum mă cumințesc! (Pleacă la biserică). Așa! Ei, fie, mă duc, ca să nu vă stăm în drum.

(Va urma).

Trad. de Ilie Marin.

Sârbii vor eșire la mare.

Deoarece sârbii s'au convins că n'ar putea dobândi decât printr'un războiu un teritoriu din Bosnia care să lege țara lor cu Muntenegru, ei agită acum ideea de ași croi o eșire prin Sangeac și Muntenegru.

În cercurile parlamentare s'a discutat cu aprindere chestiunea aceasta.

Ideea este însă irealizabilă deoarece Turcia a respins-o categoric și Austria a garantat integritatea sangeacului Novi-Bazar.

Manifestul fruntașilor din Caraș.

Lupta contra burdismului în biserică.

Campania electorală pentru alegerile sinodale din dieceza Caransebeșului aduce o notă dureros de nouă în viața constituțională a bisericii noastre. Ca niciodată până acuma, platforma electorală o constituie lupta dintre partidul naționalist de o parte, apărător al autonomiei bisericii noastre, al curățeniei ei religioase și morale, al menirii și caracterului ei de biserică națională, cu un partid cu totul nou în viața noastră bisericească, un partid care are îndrăzneala de a se pune pe față în serviciul guvernului și al gândurilor sale de maghiarizare și distrugere a bisericii drept măritoare românești a răsăritului.

Am fost cei dintâi cari am dat alarma atrăgând atențiunea lumii românești asupra acestei primejdii. Burdea, și toată șleahta lui de vânduți au continuat și continuă să »lucreze«, pregătind alegerea unei majorități burdiste în sinod pentru a stăpâni pe urmă în toată dieceza Caransebeșului și pentru a-i înlezni munca de zdrobire a bisericii pe care a început-o guvernul.

Fruntașii din Caraș au hotărît să înceapă lupta contra burdismului cuceritor.

Azi primim știrea unei mari manifestații a tuturor elementelor bune și naționaliste prin care ele stabilesc programul ce și-au pus pentru salvarea bisericii ortodoxe românești. În acelaș timp se proclamă candidații naționaliști pentru cele 40 de locuri vacante de deputați sinodali. Iată știrile ce primim din Lugoj pe telefon:

Manifestul partidului național din Caraș.

Lugoj, 10 Martie.

Azi partidul național a publicat un mare manifest către alegătorii sinodali pentru dieceza Caransebeșului. Apelul chiamă la luptă împotriva tendințelor de distrucție a bisericii prin curentul burdist și se compune din două părți, întâi din programul partidului, al doilea din lista candidaților naționaliști la cele 40 de mandate de deputați. Manifestul e iscălit de vre-o 500 de fruntași din toată dieceza, din Lugoj de vre-o 108 fruntași, apoi din graniță aproape de 200, apoi din Oravița, Făget, Buziaș, Ciacova, Vârșeț etc. El se va tipări în 20.000 de exemplare și se va răspândi în toate părțile.

Programul partidului.

Iată punctele programului:

1. *Susținerea neștirbită a autonomiei bisericii noastre.*
2. *Apărea ei de orice ingerență venită din afară în afacerile interne ale bisericii.*
3. *Promovarea intereselor bisericesti, școlare, fundamentale.*

4. Înlăturarea tuturor abuzurilor din biserică.

5. Susținerea unei discipline mai toase.

6. Introducerea unei administrații simplificate și exercitarea unui control în biserică.

7. Creierea unui fond de pensii pentru preoșimea din dieceza.

Lista candidaților

Iată și lista candidaților pentru cele 20 de curii mirenești cari având câte 2 mandate reprezenta 40 de voturi de mireni în sinod.

1. Cercul Valea Boului: Dr. C. Popescu, Petru Mladen.

2. Cercul Lugojului: Dr. Alexandru M. Dr. Gheorghe Dobrin.

3. Cercul Sgribesti: Dr. Ștefan Petrovițat, Dr. Dumitru Florea.

4. Cercul Făgetului: Titu Hațeg, Dr. Ios povici.

5. Cercul Coșava: Dr. Octavian Popescu, Gheorghe Gârda.

6. Cercul Buziașului: Ioan Marcu, Duca de Cadar.

7. Cercul Jebeli: Gh. Serb, Dr. Dimitrie loca.

8. Cercul Ciacovei: Gheorghe Breber, Iuliu Coste

9. Cercul Fizeșului: Dr. Ioan Roșu, Dr. riu Braniște.

10. Cercul Vârșețului: Dr. Petru Zepene Oct. Proșteanu.

11. Cercul Iam: Dr. Aurel Novac depu liu Tămășel.

12. Cercul Sasca: Dr. Petru Corneanu, hai Grosșianu.

13. Cercul Oravița: Ilie Trăilă, Dr. Ios delcu.

14. Cercul Reșița: Ioan Budințeanu, Ghe Jianu.

15. Cercul Caransebeșului: Ioșca Biju, Drăgălina.

16. Cercul Teregova: I. Jianu, Cornel neanu.

17. Cercul Mehadia: Generalul Nicolae Dr. Ioan Popovici.

18. Cercul Bozovici: Dr. Ioan Sârb, Aurel

19. Cercul Satul-nou: Dr. Alexandru Br Petru Stoica.

Cercul Becșa-montană: Dr. Aurel Opre Corcel Petric.

Cine I Nicolae Ionescu

Unul din oamenii cei mai de frunte ai partidului burdist este un avocat Dr. colae Ionescu din Caransebeș. El este organizatorul și agentul electoral principal al lui Burdea și inundă dieceza cu tot felul de apeluri, declarații și alte tipărituri prin toate propagandă pentru Burdea caracteristic însă felul cum Ionescu a început întâi să se însinue opiniei publice ca un naționalist cinstit, fiind însă pe ascuns și spionul lui Burdea. Am demascat și pe acest pehlivan politic care multă vreme a înșelat opinia publică. Acum vre-o 2 ani, când liceul din Caransebeș a fost la comunitatea de avere, el făcea pe naționalist, declarând că dacă guvernul ar mite un liceu românesc în Caransebeș singur ar jertfi 10000 de cor. pentru știind sigur că guvernul nu-l admite acum cum îl demască »Drapelul«.

În primăvara anului 1904, abuzînd de ospitalitatea »Gazetei Transilvaniei«, a plasat în coloanele sale foii vre-o patru articoli fulminanți, în cari bătuse contra stărilor din Caransebeș, în special la dieceza și Comunitatea de avere.

În deosebi s'a năpustit asupra fericitului C. care era atunci president al Comunității de avere vinuindu-l că se îngrădește cu străini, că se pe mina administrației politice și prăpădește Grănițerilor. (Ce ar trebui să zică Dr. Nicolae astăzi despre Burdia, dacă l-ar măsura cu aceeaș sură cu care la măsurat pe fericitul Curescu.)

Scriitorul acestor șire, a avut ocazie să se întâlnească cu frații Ionescu la Caransebeș după apariția

și între altele i-a spus lui Dr. Nicolae Ionescu, făcea și atunci pe grozavul purificator al morărilor noastre, că nu cercetează intențiile articolelor noastre, dar constată ca fapt, că prin asemenea se netezește calea lui Burdea, ca să ajungă în Comunității de avere și să distrugă totul ce mai rămasa bieților descendenți ai grănicerilor de țară.

Petru Ionescu, mai șiret, zimbăia numai la acele vorbe ale mele, Dr. Nicolae Ionescu însă s'a înfundat în marea sa «revoltă» sufletească mi-a zis:

Nici cînd nu va ajunge Burdia în fruntea Comunității de avere. Aceasta e grija mea. Am la mîna întreg dosar, cu care în orice moment îl pot alege pe Burdia în aer, de praf și cenușă se va alege el, nu prezident!

Las' că vom vedea! — au fost vorbele mele, cu ne-am despărțit.

Vorba mea s'a împlinit.

Dărescu a murit și Burdia a ajuns prezident al Comunității de avere.

Unde a rămas «dosarul» fraților Ionescu? Ei vor ști.

Dar am văzut alt lucru.

Dr. Nicolae Ionescu a ajuns avocatul Comunității de avere, iar Dr. Petru Ionescu secretar în ministeriu, cu protecția fățișă a lui Burdia.

Dr. Petru Ionescu s'a dat îndată după păr și este azi pe față agentul călător al burdismului în poliție și în biserică deopotrivă.

Nu așa însă Dr. Nicolae Ionescu. El era cu Burdea, și încă să declare, că nu aprobă pe Burdia. Ba pe timpul alegerii dela Bocea, cînd fratele său Petru porse pe sate în interesul reușitei lui Iulian Weisz, ne-a telefonat Nicolae la redacție, că desaproabă pe fratele său și condamnă de-a dreptul ceea ce face.

Chiar și Burdia căuta — pentru ochii lumii — să lăpede de «clica Ionescu».

Nu mai departe, acum 3 ani a apărut în «Foia necezană» o știre nostimă redacțională, care spunea în cuvînt în cuvînt:

Am fost recercați a împărtași, că d-l Constantin Burdia, prezidentul Comunității de avere, nu are nici în clin, nici în mîneacă cu clica Ionescu & Comp.

Dar tot așa se lăpăda încă și Dr. Nicolae Ionescu de Burdia. Halaripul lui Dr. Nicolae Ionescu pe vremea alegerii de deputat la Caransebeș, e încă bine cunoscut. Ziua făcea pe agentul d-lui Dr. I. Sirbu, și noaptea era... la conventicul cu Burdia.

Pe față se lăpădau încă unii de alții. Li-e era rușine.

Dar de atunci a trecut binîșor vremea și cu vremea trecut și... rușinea.

reș, 20 fil., Moise Gurbădan 16 fileri, Gheorghe Faur 16 fil., Eremie Isai, Ana Isai, Teodor Săcădat, Petru Radu, Lucreția Iuhas, Florea Noje, Ioan Noje, Eremie Tărău, Maria Gal, Ana Oșorhan, Ecaterina Miru, Iuliana Lazar, Ana Roșca, Iuliana Săcădat, Maria Chiș, Etelca Chiș, Ioan Chiș, Maria Chiș, Maria Oșorhan, Ioan Nichita, Iuliana Goron, Alexandru Goron, Ana Oșorhan, Maria Gal, Alexandru Chiș, Maria Diș, Alexandru Diș, Elena Roșca, Teodor Roșca, Ioan Juhas, Florea Szilagyi Mihai Silagyi, Ecaterina Vereș, Alexandru Juhas, Ioan Gurbădan, Maria Ardelean, Gheorghe Hodoșan, Iuliana Nichita, Lucreția Lăzurău, fiecare câte 10 fileri. Zeitler György, 12 fil., Zeitler Rezső, 12 fil., Maria Gurbădan 8 fil., Floarea Drăgan, 8 fil., Ioan Oșorhan, 8 fileri, Maria Noje, 8 fil., Gheorghe Erdei, 6 fil., Mihai Gurbădan 8 fil., Maria Oșorhan, 6 fil., Iuliana Oșorhan, 6 fil., Maria Goron, 6 fil., Gheorghe Juhas, Moise Oșorhan, Vasile Bonaț, Ioan Chiș, Iuliana Miru, câte 4 fileri. Dimitrie Chereji Ioan Chereji Maria Roja, Mihai Roja, Ioan Roja, câte 2 fileri, Vasile Trippon, 10 fileri.

Cor. 8:20

27:40
3414:42
3441:28

Listele noastre precedente
Laolaltă

Cum s'au romanizat ungurii în Ardeal? Răspunde la această întrebare, într-o conferință ticluită cu mult savantlăc, dl Csuday I., pe care a cetit-o aseară în ședința alianței de ungurizare, »Országos Magyar Szövetség«, la Budapesta. Iată cum crede d-sa:

Imprejurările între cari s'a săvârșit în Ungaria romanizarea se pot grupa în două categorii: unele cari au pregătit terenul pentru romanizare, altele cari au săvârșit romanizarea. O cauză primordială a romanizării o găsește conferențiarul în răspîndirea religiei greco-orientale. Din pricina zeciuclii au trecut mulți la religie greco-ortodoxă. Mai era apoi pe acelea vremuri și o mare lipsă de preoți catolici. Mulți preoți catolici, adevă, au trecut la greco-ortodoxism, pe vremea cînd papa le-a impus celibatul. Într'aceia românii se strecurau în țară neconținut, prin văgăunile Carpaților. Cu vremea s'au format multe insule de români printre unguri, cari astfel s'au lepădat de neamul lor, contopindu se în aceste insule. Din toate acestea — zice autorul — apare lămurit procesul de romanizare a unei mari părți ungurești din Ardeal.

Mare concert românesc în Budapesta. În Budapesta, unde cea mai mare parte a studențimii noastre este condamnată să-și petreacă cinci din șese părți ale anului, — iar o multime de familii române de funcționari viața întreagă, — în mijlocul unei culturi străine, orice manifestare românească are un preț foarte mare.

Cât înseamnă pentru mentalitatea celor numiți chiar și numai câteva momente de extaz estetic cauzate de arta curat națională, — predată de exemplu de dna Veturia Triteanu și alți artiști ai noștri, cum se va întâmpla la concertul de *Duminecă în 14 l. c. st. n.*, — asta și-o poate închipui oricine.

Pentru stimații oaspeți, cari ar dori să fie călăuziți dela gară ori apoi la cercetarea instituțiilor culturale ale Budapestei, s'a compus o comisie de călăuzire, care este a se aviza pe adresa: Dr. L. Linția, Budapesta, Ráday-u. 20. III. *Comitetu. aranjator.*

O piesă românească la Monte-Carlo. *Cobzarul* este titlul unei drame lirice într'un act care a avut un succes briliant la teatrul din Monte-Carlo (Franța). Autorii piesei sunt d-șoara Elena Văcărescu și d. Paul Milliet, muzica de

d-na Gabrielle Ferrari, o dramă violentă și pitorescă a cărei acțiune se desfășură în România, printre osândiții la muncă silnică în ocnele de sare, mijloc straniu și fioros. Partițiunea este construită cu arii populare românești ceea ce-i dă un colorit particular și ca un caracter național românesc.

Noul Șef al guvernului din Bosnia. Se anunță din Viena: În tocul generalului *Winzor*, Majestatea Sa a numit Șef al guvernului din Bosnia și Herțegovina pe generalul *Marian Varesanin*, general de infanterie, fostul comandant al trupelor din Zara, încredințându-i totodată comanda corpului de armată 15 din Seraievo.

O deputație română în Budapesta. Foile din capitala ungară comunică, că o deputațiune a crucei roșii române, în frunte cu președintele Cantacuzino și cu vice-președintele Dr. Fialla, a sosit acolo spre a studia instituțiile crucei roșii ungurești. Deputația fu primită de președintele reuniunii, ministru pentru Croația Iosipovich, care a luat dispoziții, ca oaspeților români să li-se arate toate cele dorite. Aceștia, se zice, și-au exprimat recunoștința pentru cele văzute și au asigurat că vor lua de model instituția »Crucei roșii« din Budapesta.

Logodnă. Anunțăm cu plăcere logodna d-șoara *Janette V. Stănescu* cu d. *Dumitru S. Dădărlatu* Pitești. Cele mai călduroase felicitări!

Avansamentul în armata comună. După știri din Viena avansările din luna Maiu în armata comună promit a fi foarte favorabile. La trupa de infanterie vor fi avansați la rangul de majori 220 căpitani de cl. I. iar la rangul de căpitani 230 locotenenții. Locotenenții vor fi numiți sublocotenenții cari au fost numiți sublocotenenți înainte de 1 Nov. 1902.

Necrolog. Promisă următorul anuș funeral: Dr. Victor Pop advocat și soția sa Eugenia născ. Stefani cu inimă tristă și face cunoscut, că scumpa lor copilă Hortenzia, a încetat din viață în 7 luna c. dimineața la 5 ore în etate de 10 luni. Inmormântarea va fi Marți în 9 l. c. după amiază la 2 ore, după ritul bisericii române gr.-cat. *Ileanda-mare* la 8 Martie 1909 st. nou Dormi în pace Inger iubit!

Jubileul unui regiment. Ieri a serbat în Timișoara regimentul nr. 29 de infanterie în care se află și mulți români aniversara de 200 de ani dela înființarea sa. Cazarma regimentului a fost decorată frumos și înaintea porții s'a ridicat un mare arc de triumf cu steaguri. Alaltăieri seara regimentul a făcut o retragere cu torțe prin oraș, trecând pela locuința comandantului de corp generalul Liborius Frank.

Ieri dimineața la orele 10 serbările au fost începute cu oficierea unei slujbe religioase. În fața regimentului în gală și înaintea corpului ofițeresc din garnizoana întreagă comandantul regimentului colonelul Scheure a adresat trupelor o cuvântare, zăgrăvind trecutul de 200 de ani al regimentului care a luat parte la 50 de ciocniri și a pierdut aproape 25.000 de ostași. (Câți români vor fi fost printre ei! N. R.) Cuvântara a fost tălmăcită în limba ungurească sârbească și românească. De asemenea a serbat aniversara și batalionul regimentului care se află în garnizoana la Becicherecul mare.

Asasinul contelui Potocki. Din Lemberg se telegrafiază că curtea de apel a respins incidentele ridicate de apărătorul studentului Siczynski, ucigașul guvernatorului Potocky, contra actului de acuză al procurorului.

O nouă lucrare a lui d'Annunzio. Gabriele d'Annunzio a cetit zilele trecute în fața câtorva prieteni noua sa lucrare *La Fedra*, căreia i-a consacrat, nu dupăcum s'a spus 17 zile, ci aproape 3 luni de lucru continuu, dupăce s'a gândit la această operă timp de 10 ani. Caracterul domi-

Abonații cari până acum nu și-au achitat abonamentul, sunt rugați prin aceasta să solvească atât restanțele cât și abonamentele înainte, căci în caz contrar după 8 zile vom fi siliți a sista expediarea ziarului.
Administrația „Tribunei“.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 10 Martie n. 1909.

Pentru frații din Italia.

Colecta dlui Vasile Teuca din F. Tout, dela: Vasile Teuca învățător 5 cor. Ioan Todinca (a Petri) 4 cor. Ioan Astelean 2 cor. Petru Todinca (a Mitri) 1 cor. Georgiu Astelean 1 cor. Gavriș Teodor (a Vesi) 1 cor. Popa Dimitriu 1 cor. Petru Mateut 1 cor. Flore Tizban 1 cor. Flore Radu 50 bani, Ana Ladar 50 bani, Flore Milean 40 bani, Nicolau Pantea 40 bani, Floare Milean 20 bani, Teodor Popa 20 bani. » 19—20

Colecta d-lui învățător Eugeniu I. Drimba între elevii săi dela: Eugeniu I. Drimba inv. Săcal, 1 cor., elevii Ioan Gal 40 fileri, Rozalia Oșorhan, 40 fil., Florica Bodor 30 fil., Maria Bonar 20 fil., Maria Cicortaș 20 fil., Teodor Ve-

Dacă a-ți încercat toate!

Se pot na v'au trecut durerile reumatice cereți o sticlă de

SPIRT DE GHIATA

care face să înceteze imediat orice durere de cap, de dinți, provenite din răceală, ca d. e. Se găsește și se poate comanda în toate și în spate, se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 fileri, o sticlă mare 1 cor. 20 fil., 3 sticle mari sau 6 sticle mici se trimit porto franco.

Cantități mai mici nu se trimit prin postă.

Se găsește și se poate comanda la **Szémann Agoston,** farmacist, **Hatvan, Főter nr. 126.** Se expediază zilnic în toate părțile țării

nant al acestei creații este acela al tragediei muzicale.

Autorul a voit să reprezinte o lume helenică cu totul deosebită de aceea plină de sentimente și de armonie după cum ne-o înfățișează tradiția.

Fiica lui Pasiphae simbolizează în Fedra poeziei Italian revolta conștiinței contra destinului. Ea se împotrivesc singură contra antagoniștilor ei. Nu e decât aedul care-i ține parte și care-i rămâne credincios până la moarte. El este acela care la finele actului al III a, povestește moartea lui Hipolit într-o tiradă admirabilă. Scena capitală între Fedra și Hipolit, care precedează această tiradă, este de-o frumusețe uimitoare. Efectul dramatic al actului al IV-a este plin de putere. Nu trebuie uitat pasajul în care Hipolit se luptă cu calul mitic, a cărui împotrivire și prindere sunt descrise cu un realism ne atins până acum de nici un tragedian.

— **Contra cântărețului Gheorghe Cristici fiul de rege.** Artiștii berlinezi sunt înfuriați în contra anunțării și reprezentațiilor prințului Gh. Cristici, și spun că el își întrebuițează numele său la o concurență nelocală.

— **Sindicalismul Francez** — Niel. Niel e noul conducător al sindicalismului francez. Lupta a fost între sindicaliștii revoluționari, în cap cu Griffhuel, și sindicaliștii reformiști, în frunte cu Nicolet. A fost ales Niel, care admite metoda revoluționară, dar în același timp pune o deosebită greutate pe reformele și măsurile de îmbunătățire în favoarea muncitorilor, ce se pot obține pe cale pacifică în limitele actualei organizații sociale.

Sindicalismul, care debutase ca o protestare în contra socialismului politic și parlamentar, începe să descrie aceeași curbă ca socialismul.

— **În jurul mormântului lui Leopardi.** O discuție pasională s'a început cu privire la faptul dacă Leopardi a fost cu adevărat înmormântat, după cum s'a pretins, la 14 Iunie 1837, în biserica Sf. Vitale, la Fuorigrotta, pe strada Puzzoles, nu departe de mormântul lui Virgil. Preotul Tagliatela contestează autenticitatea mormântului lui Leopardi și pretinde că atunci când s'a recunoscut sicriul lui în anul 1900, cu ocaziunea restaurării bisericii, nu s'au găsit în el rămășițele ilustrului poet.

— **O statistică interesantă.** Japonia n'a terminat încă ancheta sa oficială, asupra pierderilor cauzate de ultimul războiu cu Rusia.

Cu toate acestea, ele se estimează la mai bine de 5 sute de mii oameni și anume: 150 de mii rămași pe câmpul de luptă, un număr aproape identic au murit de diferite boli; două sute de mii s'au întors în țară invalizi; aproape o sută de mii au fost răniți, din cari unii au ieșit complectamente vindecați din spitale.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Ședința Camerei.

Budapesta, 10 Martie.

Ședința se deschide la orele 10^{1/4}. Prezidiază Rakovszky.

Înainte de a se continua discuția dării de venit, d. Dr. V. Lucaciu aduce la cunoștința camerei violarea dreptului său de imunitate de către oamenii administrației în comuna Ticvaniul-mare. D-sa a voit să informeze camera mai pe larg, dar a fost întimpinat de vociferările deputaților unguri și a trebuit să renunțe. Cazul se va discuta în comisia de imunitate.

Se continuă apoi discuția dării de venit. La paragraful 67. Vázsonyi V. cere ca

diurnele voiajerilor să nu fi puse la dare. Sándor P. sprijinește propunerea lui Vázsonyi.

Polónyi G.: Cere ca proprietarii de pământ, cari nu stau în țară cel puțin o jumătate de an, să plătească dare întreg de mare. Wekerle: sprijinește propunerea lui Polónyi. Camera decide în acest senz. Cu aceasta se încheie discuția dării de venit.

Urmează proiectul de lege referitor la membrii comisiei de arunc. Se primește în general și se trece la discuția pe paragrafi.

La p. 38 Vázsonyi V. cere ca în comisie să poată figura și membrii de profesiune liberă, cari nu sunt proprietari de pământ sau de case. Buza B. cere ca în comisia care stabilește darea de venit a meseriașilor și comercianților, jumătate din membrii să fie meseriași, jumătate comercianți.

Szabó I. Propune ca în comisie să fie numiți și câte doi oameni ai artistiei comunale, din comuna unde se face aruncul. Wekerle primește propunerea lui Buza și cere respingerea celorlalte. Camera decide în acest senz.

Cu § 41 se trece la interpelații.

Beniczky Ó. Interpelează în chestiunea uzurei ce o fac societățile de înmagazinare cu înmagazinarea mobilelor. Cere aplicarea cu rigoare a legii comerciale și de uzură. Solicită măsuri și în contra agenților de emigrațiune.

Farkasházy Zs. Interpelează în chestiunea confiscării romanului »Sanin« de Arciubasew. Spune că acest roman nu propagă perversitatea sexuală, dupăcum afirmă o parte a presei. Ședința se ridică la orele 2 și un sfert.

Intrunirea clubului naționalist în Budapesta.

— Prin fir telefonic. —

Budapesta, 10 Martie.

Azi la orele 4 p. m. clubul deputaților naționaliști se întrunește spre a debata situația politică, clubul va hotărî, să ducă o luptă hotărâtă contra art. 4 din proiectul despre congruă care pune condiții umilitoare și jignitoare bisericii și preoțimii noastre. Se va discuta probabil și despre atitudinea deputaților sârbi radicali.

Poșta Administrației.

Al. Dragomir, Gurasada. Am primit 6 cor. abonament până la 1 Aprilie 1909.

BIBLIOGRAFII.

A apărut Nr. 435 436 din »Biblioteca pentru toți« cuprinzând celebrul roman »Un erou al timpului nostru« de marele scriitor rus Mihail Lermontov. În acest roman autorul zugrăvește cu pană de maestru viața și aventurile ofițerilor ruși trimiși să-și facă datoria în ținuturile îndepărtate ale Caucasului, și să se lupte cu populațiile din partea locului. Lermontov se folosește de acest prilej ca să descrie natura sălbatică din Caucas,

unde omul respiră în deplină libertate, prin moravurile, tradițiile, dramele popoarelor siene, născute pentru război. Stil simplu și tor, p'alcouri duios și mișcător, zugrăvire admirabilă a peisagiilor, observații fine și spirituale, farmecă pe cetitor, iată calitățile acestui roman. Cât de frumos și de interesant e romanul erou al timpului nostru« o dovedește și apare acum în ediția III-a, după un intermisiiv scurt. Traducerea e făcută într-o română aleasă și curată, de către cunoscutul publicist Marian. Prețul 60 bani. Se află de vânzare la librăria »Tribunei«.

La librăria »Tribunei« se află de vânzare următoarele cărți:

Spiritul critic în cultura românească. Ibrăileanu prețul 2 cor., + 10 fil.

În lumea dreptății de nuvele și schițe. Al. Brătescu Voinești 2 cor., + 10 fil.

Legenda funigeilor, poem dramatic. acte de St. O. Iosif și D. Anghel 1 cor., + 10 fil.

Demonul, poemă tradusă din rusă. Ioan R. Rădulescu 1 cor., + 10 fil.

Revista »Viața Românească« Nr. 2.— + 10 fil.

Sentinela cântărilor bisericesti. compusă de Terentius Bugariu, preot. Prețul 20 cor., plus 30 fi., porto.

Neamul românesc în Basarabia de N. R. cor. 250 plus 10 fileri porto.

Din biblioteca românească Socec următoarele: Nr. 32—34 Vlaicu-Vodă, dramă în 5 acte, suri, de A. Davila 80 fil. plus 10 fileri porto.

Nr. 35 Ioan Prostul, poveste de Tolstoi, de G. Carp, 30 fil., plus 5 fil.

Economie.

Mari temeri la Viena și Budapesta de un război vamal cu România. Lloyd« află dela corespondentul său București cu mult regret că negocierile între Austro-Ungaria și România se vor rupe din cauza intransigenței agrarice austro-ungari.

E foarte probabil deci că va începe nou un lung război vamal între cele două state.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 10 Martie 1909.

Grâu pe Aprilie 1909	25.62—25.64
Săcară pe Aprilie	18.30—18.32
Cucuruz pe Maiu	14.56—14.58
Ovăs pe Aprilie	17.18—17.20

INCHIEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

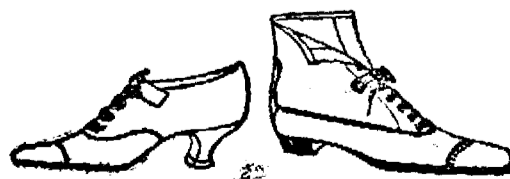
Grâu nou	
De Tisa — — — —	26 K. 55—26 K. 85
Din comitatul Albei — — — —	26 » 15—26 » 50
De Pesta — — — —	26 » 20—26 » 55
Bănățenesc — — — —	26 » 50—26 » 80
De Bacica — — — —	26 » 30—26 » 70
Săcară — — — —	19 » 70—19 » 90
Orzul de nutreț, calit. I.	17 » ——17 » 20
» » calitatea a II.	16 » 50—16 » 80
Ovăs » » I.	17 » 55—18 » —
» » » II.	17 » 25—17 » 55
Cucuruz — — — —	14 » 05—14 » 25

Redactor responsabil Constantin Savu.
Editor proprietar Gheorghe Nichin.

Szimonidesz și Raduch

pantofar

Kolozsvár, Vesselényi Miklós utca 4.

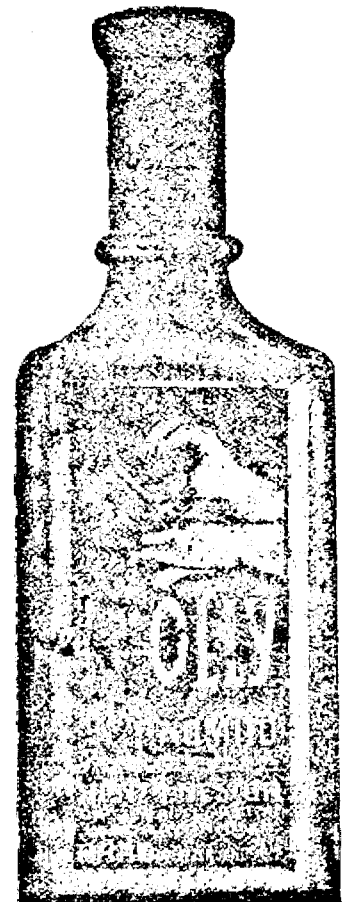
Își recomandă on. public din loc și provincie, marfa de prima calitate, care se bucură de bună reputație. Fac ghetete pentru piciorul bolnav, departe ghetă moderne de copii, bărbați și dame din cel mai bun material și cu prețuri moderate.

* Pentru comenzi din provincie rugăm să ni se trimită de model și ghișet.

MOLLY

In trei zile face mânilor —
sfelate și albe ca spuma.

Marca înregistrată.

Acest conservativ al
mânilor, este compus
de substanțe recunos-
te de știința cosmetică
modernă, ca cele mai
eficiente și inofensive pen-
tră curățarea și îngri-
șirea mânilor și întrece
efect, orice alt pre-
parat de acest fel. Se
trebuie înțelegă cu mult
succes contra roșetelor

mânilor și contra tutu-
rilor altor efectiuni a pie-
lei mânilor.
„Molly” este un re-
mediu excelent pentru
mânilor cari se ocupă
regulat cu lucrul de
casă; moaie pielea în
scurt timp și dă mâni-
lor o albeață foarte plă-
cută.

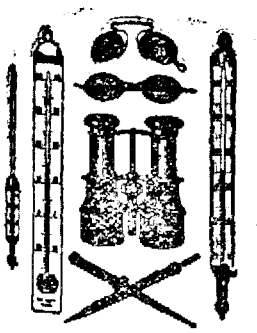
Prețul unui flacon 1 cor.

Se prepară și se vinde la:
Drougeria și parfumeria
NESTOR HANZU
Arad, Weitzer János utca 2.

PETRY ÁRPÁD

orologier și mehanic

Oradea-mare — Nagyvárad, Rákoczi ut 3.

Recomandă a-
telierul său bo-
gat de oro-
loage, instru-
mente optice
și de fotogra-
fiat; ține în
magazin cele
mai bune oro-
loage, oche-
lari, ochilane, termometre, baro-
metre, gradator medical pentru
căldură și ferbințală, gradator
— pentru spirt și aier, —

precum și tot felul de articlii pentru fotografiat
și primește repararea tuturor lucrărilor ce se țin
de bransa aceasta cu prețuri ieftine pe 1. garanță.

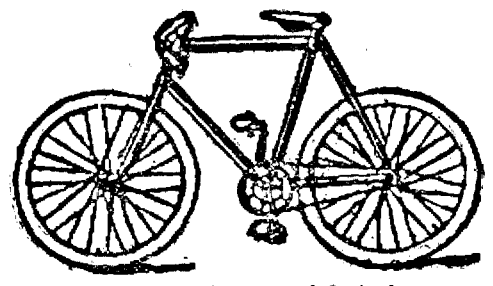
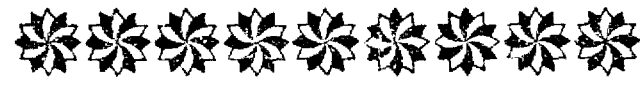
Alexandru Văleanu

magazin de mănuși, de bandaje și de pantofărie ortopedică.
Sighetul-Maramurășului.

Piața principală (Fötér).

Beșici de gumă
americane,
beșici de pește
— franțuzești. —
Prezervative
femeiești, Cio-
rapi de gumă,
suspensoare,
bandaje, mănuși,
bandaje „Diana”,
— irigatoare. —
Execut după co-
mandă medicală,
ghețe orthope-
dice pentru pi-
cioare ori-cât de
bolnave și dure-
— roase. —

Cele mai bune biciclete
pentru 120 cor.

se pot căpăta dela firma

Kalenda János
în Oradia-Mare (Nagyvárad),
lângă biserica cu lună.

Tot acolo se pot căpăta pe ales:
mașini de cusut, gramofone și arme.
Mare atelier de reparat.
Telefon în legătură cu întreg comitatul 245.

80.000 pruni bosneaci altoiți

pentru presădire, de specia cu fructe mai
mari și deosebit de frumoase, de culoare
neagră, care au fost premiate cu prima
diplomă a guvernului țării din Sarajevo, la
expoziția din Viena, Budapesta și la expo-
ziția universală din Paris cu medalia de
argint.

Se află spre vânzare la

Sava T. Kojdici, Brčka (Bosnia)
din pepin'era proprie.

Lucza Jozsef

atelier chimic pentru curățitul hainelor
Seghedin (Szegeđ), Laudon u. 9

Primește: curățirea și văpsirea hainelor
bărbătești, femeiești, de
copii și preotești, postav de mobile,
haine de doliu mai departe

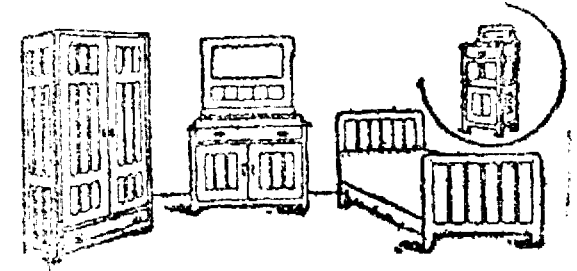
curățirea penelor de pat
cu mașina prin ce își redobândesc culoarea
albă și uscățimea originală și vor fi
scutite de praf.

Comandele din provincă să
efectueze imediat și prompt

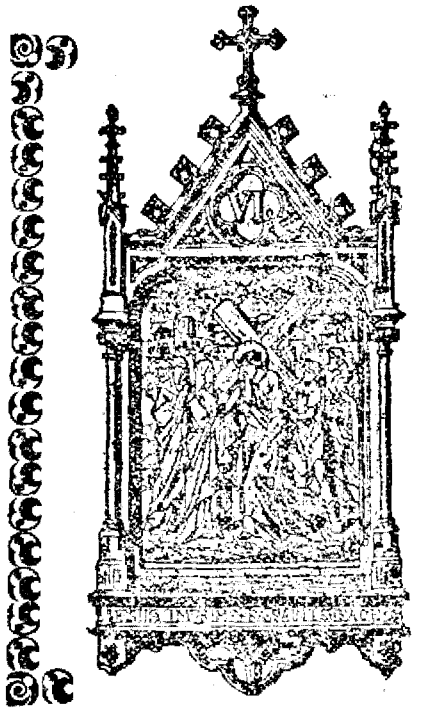
KARL HÖREDT

magazin de mobile.

Nagyszeben, Salzgasse Nr. 33.

Magazin de dulapuri, mese, scaune, scaune
de copii, paturi, divane credențe, paturi de
bucătărie, spălător și tot felul de mese,
scaune din lemn încovoiat, scaune cu leagăn
foteluri de biuro, taluret cu șurup, mese
de ceai ș. a. Sunt totdeauna în depozit.

SZABÓ SÁNDOR

sculptor, auritor și fabricant de iconostase și altare

— SZATMÁR, Wesselényi-utca 3. sz. —

Face cu prețuri moderate:

iconostasuri,
altare,
amvoane,
jertvonicuri;

primește renovarea iconostaselor vechi, a altarelor, a jertvonicelor
și a amvoanelor, precum și tot felul de lucruri în bransa asta; cu
concursul pictorilor renumiți pentru pictarea icoanelor, precum și
tot felul de aurituri.

Dinsticțiunea muncii mele se adevărește prin multele scrisori
de mulțumire, pe cari le am la mână; ca recea a parohiei din Ve-
resmart și Magyaronyát.

**Cel dintâu atelier de pietri monumentale aranjat
cu putere electrică.**

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA măiestru de monumente
și pietri de cimitir —
Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador etc.

Din pietri de mormânt magazina se află în
Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central:

Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyszeben, Déva și Bánpatak.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄
și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipex spe-
sele de întabulare, convertex datorile de interese mari.

Resolvare grabnică, serviciu prompt.

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bihor, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-uteza 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primesc pe lângă onorer acuisitori de afaceri abili
și demni de încredere.

GEORG DÉCSI
măiestru de instrumente muzicale
SIBIU, str. Ocnei Nr. 10.

Magazin de tot felul de in-
strumente muzicale, depozit bogat
de cele mai bune coarde.
Primește și execută prompt
felul de comande din pro-
cie, precum reparaază bine
ieftin orice lucrare ce aparține acestei ramuri.

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat

Ghete de șevro pentru domni . . .	K 11.—
„ „ box „ „ „ „ „ „ „ „ „	K 11.—
„ „ șevro pt dame cu bumbi	K 10.50
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	K 9.50
Jumătăți de șevro pentru dame . . .	K 8.—
Ghete tari de muncitori dela . . .	K 6.80
Ghete de copii dela	K 3.—

Material de I-a clasă.

SÜSZMANN
ciasornicar și bijuterier
Nagyszeben
Strada Crezului 2
(Reisbergasse)

Repară multilateral pe lângă garanție tot felul de
ciasornice de buzunar, pendule și de
alarmă. Ține în deposit cu prețuri moderate ciasor-
nice de părete, de buzunar și de alarmă,
precum și tot felul de bijuterii.

KATZKY ANTAL
atelier mehanic de mașini de cusut
și biciclete
Temesvár, Belváros
Lonovics-u. 6 sz. (Intra-
rea prin partea str. Jenő főherceg).

Se angajază să repare și să procure mașini de cusut, mașini
de împletit otorapt, biciclete motoare, automobile, gra-
mofoane și mașini de scris, precum sonerii electrice și repa-
rarea telegrafelor de casă și introducerea lor.

Ține în deposit mașini de cusut vechi și
biciclete, tot așa gramofoane și părți sepa-
rate de mașini de cusut și biciclete.

Mare asortiment în plăci românești pentru gra-
mofoane cu diametru de 25 cm., 4 cor. 50 fil.

Preț-curent gratuit și porto franco.

Prima fabrică de mașini agricole
și întreprindere de săpat fântâni adânci din Sătmăre
SZATMÁR strada Teleky 8.

Seful
firmei **PROBST MÁTYÁS**

Primește:
instalări de mori de aburi și motoare cu aburi,
stredelirea de fântâni arteriane,
conducturi de apă și pompe de
apă de orice sistem, aparate
pentru uscatul nutrețului, repa-
rații de automobile și de mo-
toare cu benzină și orice lucrări
atingătoare de această branșă
cu prețuri avantajoase.

Depozit permanent de mașini cu
aburi și de pompe.

